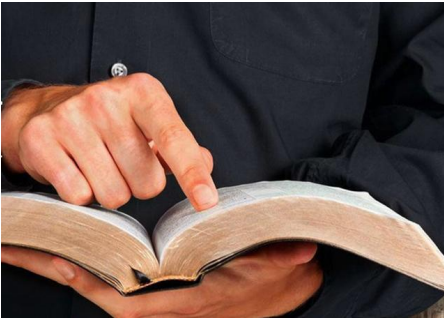

O čítaní Svätého písma

Niektorí veriaci nečítajú Sv. Písmo, lebo sa obávajú, že ho správne nepochopia. Iní ho čítajú ako každú inú literatúru. Ponúkam tri odporúčania, ktoré nemôžu chýbať tým, ktorí ho chcú čítať

Modlitba

Pri čítaní Sv. Písma sa prehrešujeme tým, že začíname hocijako a vynechávame úvodnú modlitbu. Vstupom do našej modlitby musí byť predovšetkým okamih ticha a sústredenosti. Je to chvíľa, keď sa stíšime od hluku sveta i od hluku nášho vnútra. Modlitba nemusí byť dlhá, nech však vždy obsahuje úmysel porozumieť Božiemu slovu v tom istom Duchu, v ktorom bolo napísané. Duch sv. nepôsobí len v svätopiscovi, keď ho viedol pri písaní posvätného textu, ale pôsobí v každom človekovi, ktorý Sväté písmo číta. Jeho pôsobenie spôsobuje, že litera sa stáva plodným a účinným slovom. Preto čítanie Svätého písma sa nikdy nedeje osamote, ale čítame vo dvojici, ja a Duch sv. Ponúkam príklady krátkych modlitieb:

„*Hovor Pane, tvoj sluha počúva.*“ (1 Sam 3,9), „*Príď Duchu Svätý a osvieť moju myseľ. Uč ma poznávať Božiu vôľu a uskutočňovať ju v mojom živote.*“ Modlitbou odlišujeme Sväté písmo od akejkoľvek inej literatúry a dávame mu privilegované miesto v našom živote. Veď predsa sa nemodlíme, keď čítame román alebo listujeme v novinách. Modlitbou vyjadrujeme naše pevné presvedčenie, že vo Svätom písme dochádza k osobnému stretnutiu človeka s Bohom. Ide o osobný a jedinečný dialóg. Vložíme do modlitby aj úmysel, za koľko chceme obetovať toto nábožné čítanie Svätého písma. Prechod od čítania Božieho slova k modlitbe nie je náhly. Ale vždy, keď s nábožnosťou čítame Sväté písmo, začíname sa ho vlastne modliť. Pri čítaní sa sústreďujeme na text a obsah posolstva. V modlitbe vstupujeme do dialógu s Bohom, pričom používame svoje vlastné slová, alebo slová Svätého písma, aby sme vyjadrili myšlienky nášho vnútra. Preto je dôležité, aby sme si bezprostredne po skončení čítania Svätého písma stíšeni našli hneď čas na modlitbu. Naša modlitba, to je najlepšia odpoveď na čítanie Svätého písma. Je nádherné, keď tak nábožne čítame Sväté písmo, že spontánne prejdeme do modlitby. Keď napríklad v evanjeliách čítame o Ježišovi Kristovi, vtedy rozjímame nad jeho životom a učením a obraciame sa k nemu v modlitbách. Pri podobenstve o márnotratom synovi si uvedomujeme svoje previnenia a potrebu odpúšťania. Naša modlitba nemusí obsahovať množstvo slov. Môže to byť chvála, vďaka, odprosienie. Môžeme sa modliť priamo slovami Svätého písma. Jedinečným zdrojom modlitieb sú starozákonné žalmy. Tvoria ich chválospevy, vďakyvdania, ako aj náreky. Ich čaro spočíva aj v tom, že veľakrát dokážu vyjadriť to, čo my sami by sme chceli Bohu povedať. Je veľmi potrebné, aby sa žalmy stali aj našimi modlitbami. Biblické modlitby sú pre nás slabikárom, kde sa učíme, ako majú vyzeráť naše modlitby.

Ticho

Všetci učitelia duchovného života a všetky metódy čítania Svätého písma zdôrazňujú dôležitosť ticha. V Starom zákone Boh neprehovoril Eliášovi v silnom a prudkom vetre ani v ohni a zemetrasení, ale v tichom a lahodnom vánku. Evanjelisti v Novom zákone predstavujú Ježiša, ktorý opustil zástupy a odišiel na osamelé miesto a tam sa modlil. Ticho po prečítaní úryvku zo Svätého písma nám umožňuje počúvať vnuknutia Ducha Svätého. Božie slovo vstupuje do nášho srdca a mysle. Je to náš postoj podľa vzoru mladého Samuela: „*Hovor Pane, tvoj sluha počúva!*“ Tichom prejavujeme našu podriadenosť Božiemu slovu. Ak chceme totiž počúvať Boží hlas, potrebujeme sa zbaviť všetkých ostatných hlasov - vonkajších aj vnútorných. Ľahšie je uzavrieť sa pred vonkajším hlukom, lebo stačí vyhľadať tiché miesto. Utišíť naše vnútorné hlasy vždy vyžaduje oveľa väčšie úsilie. Je potrebné uvedomiť si, že cez prečítaný biblický úryvok sa Boh prihovára konkrétne mne samému. Boh sa k nám neprihovára ľudským hlasom. On k nám už prehovoril skrze prečítané Božie slovo. Boh sa neprihovára ani na počkanie. Nemôžeme očakávať, že sa musí niečo stať. Je omylom žiadať, aby sa Pán preukázal nejakým viditeľným spôsobom. Našou úlohou je čítať, stíšiť sa a modliť sa s otvoreným a pozorným srdcom. Umenie počúvať je hlavne umením vnútorného ticha nášho srdca. Ticho prebúdza náš vnútorný sluch. Je to nasmerovanie nášho srdca na Boha, ktorý sa nám prihovára. Ticho umožňuje, aby sa toto jeho slovo preniklo do nášho vnútra. Ticho a mlčanie neznamena nič nerobenie - pasivitu človeka, akoby sme sa mohli mylne domnievať. Utišíť sa znamená počúvať Boha. Je to vnímanie Božieho posolstva. V tichu sa odohráva akoby „*trávenie*“ - porozumenie toho, čo sme čítali vo Svätom písme. Považujem za dôležité zachovávať ticho v liturgii. Ticho na začiatku svätej omše umožní skutočne si spýtať svedomie a prosiť Pána o odpustenie našich previnení. Ticho po skončení homílie vytvára priestor na meditáciu nad Božím slovom, na naše predsavzatia. Ticho po svätom prijímaní je časom nášho vďakyvdania, je stretnutím s eucharistickým Kristom.

Štúdium

Pri čítaní Svätého písma sa môže stať, že sa budeme rovnako cítiť ako Etiópčan, ktorého spomínajú novozákonné Skutky apoštolov. Naše srdce bude otvorené, myseľ sústredená, a napriek tomu nebudeme rozumieť tomu, čo čítame. V tej chvíli by sme si želali taktiež mať pri sebe Filipa, ktorý by odpovedal na naše otázky. Z biblického úryvku (Sk 8,27-31) vysvitá, že Etiópčan bol nábožný človek, ktorý si vykonal púť do Jeruzalema. Jeho zbožnosť je taká veľká, že aj počas nepohodlivej cesty vozom číta Bibliu. Úradník teda vedel po hebrejsky. Duch Svätý nám pomáha svojimi vnuknutiami porozumieť čítaniu textu, ale teraz použil ako svoj nástroj človeka - Filipa. Úradník teda nedostal nejaké osvetlenie, „*zhora*“, ale bola to pomoc putujúceho človeka, ktorý mu vysvetlil slová proroka Izaiáša. Aj dnes, keď čítame Sväté Písmo, zažívame niečo podobné. Sú chvíle, keď vedení Duchom Svätým porozumieme biblickému textu. Ale často aj my potrebujeme „*nástroje*“, ktoré nám pomáhajú porozumieť Božiemu slovu. Niekedy môžeme mať výhrady voči štúdiu Biblie. Či Boh sa nemá obracať rovnako na učených i menej učených ľudí? Prečo by sme mali tráviť čas na štúdium Biblie, keď je dôležité hlavne ju čítať a modliť sa? Veď Boh nás nebude súdiť podľa vedomostí, ale podľa viery a lásky. Tieto otázky spôsobujú, že niektorí veriaci vôbec nečítajú Sväté písmo, lebo je podľa nich nezrozumiteľné. Na druhej strane sú takí, ktorí tvrdia, že Boh sa každému z nás priamo prihovára do srdca a nepotrebujeme k tomu žiadny „*nástroj*“. Pravda leží niekde uprostred. Z príbehu o Etiópčanovi sa učíme, že len dobrá vôľa nestačí. Ježiš aj dnes stojí pri nás, aby nám objasnil význam Božieho slova. Robí to pôsobením Ducha Svätého, ktorému môžeme a máme zveriť nielen naše čítanie, ticho a modlitbu, ale aj naše štúdium a vlastne celý náš život.

Štúdium Svätého písma je potrebné začať jeho samotným čítaním. Keď začíname čítať novú knihu Svätého písma, vždy si najskôr prečítajme úvod, ktoré sa nachádzajú pred každou knihou a obsahujú základné informácie. Pri konkrétnych kapitolách a veršoch venujme pozornosť poznámkam pod textom, ktoré nám osvetlia čítaný úryvok.

Máme doma Sväté písmo a čítame ho?

Vyňaté z knihy od Františka Trstenského: "O Svätom písme, tajomstvách viery a Cirkvi", Verbum vydavateľstvo KU Ružomberok 2017